

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Technisch Instituut Sint-Lodewijk te GENK

Hoofdstructuur deeltijds beroepssecundair onderwijs

Instellingsnummer 38951

Instelling Technisch Instituut Sint-Lodewijk

Directeur Michel JANSSEN

Adres Mosselerlaan 110 - 3600 GENK

Telefoon 089-35.69.51

Fax 089-30.34.76

E-mail info@tisl.be

Website <http://www.tisl.be>

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Secundair Onderwijs Genk

Adres Collegelaan 1 - 3600 GENK

Scholengemeenschap SGKSO Sint-Maarten

Adres Collegelaan 9 - 3600 GENK

CLB Vrij CLB Regio Genk

Adres Zevenbonderstraat 80 - 3600 GENK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 03-06-2013, 04-06-2013, 06-06-2013 en 07-06-2013

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-06-2013

Datum bespreking verslag met de instelling 27-06-2013

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Vera Timmers

Teamleden Etienne Gielen

Jurgen Hus

Deskundige(n) behorend tot de nihil

administratie

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?.....	8
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Algemene vorming in de tweede en derde graad.....	8
3.1.1.2 Hoeknaadlasser en plaatlasser	11
3.1.1.3 Keukenmedewerker.....	12
3.1.1.4 Logistiek helper in de zorginstellingen (lineair)	14
3.1.1.5 Magazijnmedewerker	14
3.1.1.6 Sanitair installateur	16
3.1.1.7 Winkelbediende	18
3.1.2 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	20
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	21
4.1 Welzijn.....	21
4.2 Begeleiding.....	21
4.2.1 Loopbaanbegeleiding	21
4.3 Evaluatie.....	22
4.3.1 Evaluatiepraktijk	22
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	25
6.1 Wat doet het centrum goed?.....	25
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?.....	25
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	25
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	26
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	26
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Centrum Leren en Werken (CLW) van het Technisch Instituut Sint-Lodewijk te Genk is gehuisvest op een opleidingscampus buiten het centrum van de stad.

Het centrum telt op het ogenblik van de doorlichting 187 ingeschreven jongeren.

De leerlingpopulatie vertoont in vergelijking met de referentiegegevens enkele opvallende kenmerken. Het aantal ingeschreven jongeren van vreemde herkomst en de lage scholingsgraad liggen gevoelig hoger dan in de andere Vlaamse en regionale centra deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Ondanks de sterke groei van het aantal jongeren de laatste schooljaren en de economische ontwikkelingen in de regio wist het centrum de invulling van het voltijds engagement te handhaven voor ongeveer 75 % van de jongeren. De ontwikkeling van een eigen project (NAVIS) dat onder meer +18-jarigen die geen tewerkstelling hebben een zinvolle invulling biedt naast de lesdagen, draagt daar positief toe bij. Een aantal aspecten van de centrumwerking vertonen een dynamische evolutie die echter op het moment van de doorlichting nog niet steeds de gewenste resultaten opleveren.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat het aangeboden onderwijs nog heel wat tekorten vertoont voor zowel de algemene vorming (AV) als voor de beroepsgerichte vorming (BGV) binnen een aantal opleidingen.

Voor de algemene vorming worden de leerplandoelstellingen in de tweede en derde graad onvoldoende gerealiseerd. De thematische aanpak is nog onvoldoende evenwichtig afgestemd op de leerplandoelstellingen. Daarnaast zijn de evaluatiecriteria niet voldoende omschreven en vastgelegd.

De realisatie van de competenties voor de opleidingen plaatlasser en hoeknaadlasser voldoet. Het modulaire opleidingsconcept wordt hiervoor correct uitgewerkt. In alle andere onderzochte opleidingen worden de competenties onvoldoende gerealiseerd. Een aantal opleidingen wordt opvallend theoretisch ingevuld ondanks de vaardigheidsgerichte formulering van de competenties.

Enkele fundamentele uitgangspunten, vastgelegd op centrumniveau, liggen aan de oorzaak van de tekorten, zoals het uitsplitsen van de te verwerven competenties in basis- en uitbreidingsdoelstellingen en het gebrek aan transparante evaluatiecriteria.

Bij het kwaliteitsonderzoek lag de focus op de loopbaanbegeleiding en de evaluatiepraktijk.

De loopbaanbegeleiding is goed gestructureerd. Via een intakegesprek en een goed uitgewerkte onthaalperiode worden vooral de arbeidsattitudes ingeschaald en aangewend om het traject te bepalen. Het centrum slaagt er behoorlijk in om het voltijds engagement voor de jongeren in te vullen en investeert hiervoor zelfs eigen middelen en lestijden. Ondanks de gevoelige stijging van het aantal ingeschreven jongeren kon het centrum de procentuele invulling van het voltijds engagement behouden. De ultieme doelstelling om de jongeren naar reguliere tewerkstelling te brengen, neemt het centrum ernstig. De ontwikkelingen op de regionale arbeidsmarkt worden continu gevolgd om tewerkstellingsopportuniteiten te detecteren en het netwerk te verruimen. Ondanks alle inspanningen kampt het centrum met een hoog aantal afwezigheden die het rendement van sommige opleidingen afremmen.

De evaluatiepraktijk is volle ontwikkeling. Naar aanleiding van de implementatie van de modulaire opleidingen en de mogelijkheden tot studiebekrachtiging, heeft het centrum enkele evaluatierichtlijnen bepaald die in alle opleidingen en in de algemene vorming worden toegepast. Door het ontbreken van duidelijke evaluatiecriteria is de evaluatie onvoldoende transparant. De competentielijsten inventariseren de vorderingen in de leerplandoelstellingen/competenties, maar bieden geen enkele informatie over de mate waarin de doelen bereikt zijn. De studiebekrachtiging is vaag en onvoldoende onderbouwd.

Het centrum heeft de laatste jaren vooral aandacht besteed aan de opvang van het stijgend aantal ingeschreven jongeren en de invulling van het voltijdse engagement. De meeste initiatieven rond kwaliteitszorg kaderen binnen deze doelen en op enkele terreinen zijn de resultaten overtuigend.

Het beleid heeft de concretisering van de modulaire opleidingen volledig toevertrouwd aan de vakleraren maar de visie en de principes rond modulair onderwijs zijn nog niet voldoende geïmplementeerd.

Daarnaast wordt de registratie van de aangeboden en verworven competenties en leerplandoelen vrijwel

door het hele team opgevolgd, maar een kritische reflectie op het kwaliteitsvol bereiken van de leerplandoelstellingen/competenties ontbreekt nog. Het beleid en de begeleiders zijn zich bewust van de werkpunten en tonen voldoende engagement en ontwikkelingsdynamiek om de uitdagingen aan te gaan.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Administratief medewerker	X	
Bestuurder heftruck	X	
Bestuurder reachtruck	X	
Call center medewerker	X	
Hoeknaadlasser	X	X
Hulpkok	X	
Industrieel schilder	X	
Keukenmedewerker	X	X
Logistiek helper in de zorginstellingen	X	X
Magazijnmedewerker	X	X
Onthaalgroep	X	
Plaatlasser	X	X
Sanitair installateur	X	X
Schilder	X	
Werfbediener	X	
Winkelbediende	X	X

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Milieu

Onderwijs

Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 *Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?*

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Algemene vorming in de tweede en derde graad

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen van de tweede graad en van de derde graad worden onvolledig en niet met voldoende evenwicht aangeboden. De evaluatiepraktijk is niet voldoende gebaseerd op duidelijke, meetbare en met de leerlingen gecommuniceerde criteria.

Onderwijsaanbod De vakgroep heeft vanaf dit schooljaar het thematisch opgevat onderwijs binnen de georganiseerde opleidingen op elkaar afgestemd. Deze stap bevordert de samenwerking binnen de vakgroep en de gelijkgerichte werking binnen de graden. De inhouden van de behandelde thema's zijn meestal in voldoende mate maatschappelijk relevant. De eraan verbonden opdrachten en taken zijn echter niet voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en ze missen voldoende diepgang en prikkelingen tot zelfsturend en zelfontdekkend leren. De ontwikkeling van vaardigheden en attitudes om adequaat en zinvol deel te nemen aan het maatschappelijk leven, komt niet voldoende tot uiting. De thema's vormen te sterk een doel op zich en worden te weinig aangewend als middel om de leerplandoelen geïntegreerd aan bod te laten komen.

De leerplandoelstellingen vormen het vertrekpunt voor de opbouw van het curriculum, maar in de onderwijspraktijk staan ze nog niet voldoende centraal. De meeste leerplandoelen worden wel behandeld, maar vaak gebeurt dit impliciet en ontbreekt de doelgerichtheid. Binnen het onderwijsleerproces koppelen de leraren de thema's meestal aan enkele opdrachten. Deze opdrachten blijven vaak beperkt tot het verwerven en bespreken van informatie over het behandeld onderwerp. Vaak wordt de informatie louter aangereikt en klassikaal besproken. Het doelgericht verwerken van de informatie gebeurt zelden. De opdrachten en notities van de leerlingen worden niet gecontroleerd en evenmin beoordeeld op volledigheid, correctheid of taalgebruik. Daarnaast leren de leerlingen te weinig reflecteren over het proces en het resultaat van hun opdrachten.

De eindtermen en leerplandoelen komen niet voldoende evenwichtig aan bod. De ontwikkeling van de taalvaardigheden krijgt weinig aandacht en wordt niet voldoende gestimuleerd. De leerlingen voeren soms lees-, luister-, spreek- en schrijfopdrachten uit, maar deze opdrachten hebben een vrijblijvend karakter. De functionele rekenvaardigheid wordt soms binnen zinvolle contexten benaderd, maar krijgt zelden een beroepsgerichte inkleuring. Rond het tijd- en ruimtebewustzijn wordt vertrokken vanuit de actualiteit. Krantenartikels vormen meestal de basis voor een bespreking van actuele gebeurtenissen. Leerlingen leren deze artikels samenvatten en hun mening over de inhoud ervan mondeling en soms schriftelijk te verwoorden. Ook voor deze opdrachten ontbreekt de doelgerichtheid, de (zelf)reflectie en

de ondersteuning, elementen die noodzakelijk zijn voor een kwaliteitsverbetering van het leerproces en van het resultaat. Om de leerplandoelen rond probleemoplossend denken en maatschappelijke participatie te kunnen integreren, hebben de themabundels overwegend een te gesloten karakter. De afgebakende opdrachten vereisen weinig actieve inbreng van de leerlingen. De principes van projectmatig en (taal)activerend onderwijs worden zelden benut.

Als moderne vreemde taal wordt, afhankelijk van de gekozen opleiding, Engels of Frans geïntegreerd aangeboden in het curriculum van de algemene vorming. De elementaire communicatieve taalvaardigheden staan echter niet voldoende centraal. Ook hier ontbreekt een aansluiting bij het gekozen beroepenveld en een gerichtheid op het actief aanwenden van de taal. De vakgroep zoekt naar mogelijkheden om de moderne vreemde taal vlotter te integreren in het geheel van de algemene vorming.

Evaluatiepraktijk Het centrum en de vakgroep hebben dit schooljaar de evaluatiepraktijk trachten af te stemmen op de leerplandoelstellingen. Het evaluatiesysteem biedt de mogelijkheid tot individuele opvolging van de leerlingen. De beoordelingsschaal is ingedeeld in drie categorieën: uitleg nodig, inoefenen en verworven. Deze schaal wordt per leerling regelmatig aangevuld volgens een systeem van permanente evaluatie. Het ontbreekt echter aan duidelijk omschreven en meetbare criteria om te bepalen wanneer de leerplandoelstellingen als verworven kunnen worden beschouwd. Daarnaast zijn de leerlingen nauwelijks op de hoogte van de gestelde verwachtingen en worden zij niet voldoende geïnformeerd over de beoordelingscriteria en het te bereiken beheersingsniveau.

Het centrum hecht veel belang aan de ontwikkeling van een aantal attitudes die bepalend zijn voor de invulling van het voltijds engagement en voor de tewerkstelling. Ook voor het uitvoeren van opdrachten voor algemene vorming wordt de werkhouding vaak als basis voor de beoordeling genomen. Niet de beheersing van de vaardigheden, maar de mate waarin de leerling zelfstandig zijn opdrachten uitvoert, vormt op deze wijze meestal de basis voor een evaluatie.

Rapporteringspraktijk Op het leerlingenrapport wordt een globaal cijfer vermeld dat het geraamde beheersingsniveau van de leerplandoelen weerspiegelt. Het cijfer is echter vooral gebaseerd op het verstrekte aanbod aan leerplandoelen en niet voldoende op kwantificeerbare gegevens. Een omschrijving of bespreking van de al dan niet behaalde leerplandoelen ontbreekt, evenals woordcommentaar om het cijfer toe te lichten.

Uitrusting De meeste leslokalen beschikken over voldoende leermiddelen. De minimale materiële uitrusting is aanwezig. De leraren hebben aandacht voor het creëren van een aangename leeromgeving. Het verplaatsbaar meubilair biedt mogelijkheden tot het gebruik van communicatieve werkvormen. Er zijn voldoende mogelijkheden tot ICT-integratie. De multimediacomputers worden vooral gebruikt voor opdrachten rond informatieverwerving en in mindere mate voor het verwerken van de informatie.

Leerbegeleiding De leerlingen worden gegroepeerd per opleiding, zodat leerlingen over de graden heen samenzitten. Het centrum bepaalt op basis van de eerder behaalde getuigschriften de indeling in een tweede of derde graad. Dit

schooljaar komen geen leerlingen in aanmerking voor het diploma van het secundair onderwijs, zodat geen algemene vorming op het niveau van het derde leerjaar van de derde graad wordt aangeboden. De communicatie met de leerlingen over de verwachtingen en de vereisten voor het behalen van een getuigschrift ontbreekt grotendeels. De leerlingen worden niet voldoende uitgedaagd om een studiebekrachtiging na te streven. Het werktempo en de prestatiedruk liggen over het algemeen vrij laag. Gerichte feedback over de leervorderingen ontbreekt meestal.

De groepering van leerlingen van verschillende leeftijd, achtergrond en beheersingsniveau vergt een veeleisende klasorganisatie. Over het algemeen wordt echter te weinig rekening gehouden met de beginsituatie van de leerlingen, hun reeds verworven vaardigheden of hun leermoeilijkheden. Het ontbreekt ook aan de nodige differentiatie om leerlingen op eigen snelheid hun sterktes verder te laten ontwikkelen en hun zwaktes bij te sturen. Op preventief vlak worden zelden leerstrategieën aangewend om het leerproces van de jongeren te ondersteunen. Op remediërend vlak ontbreekt het aan voldoende mogelijkheden tot bijsturing. De remediërende bundels voor taal en rekenen, die soms worden gebruikt, zijn te weinig gericht op vaardigheidsontwikkeling. De leerlingen worden onvoldoende aangemoedigd om hun notities te verzorgen en om hun opdrachten correct of volledig uit te voeren. De cursussen en opdrachten worden nauwelijks op taal gecontroleerd en foutief taalgebruik wordt slechts sporadisch bijgesteld.

De leerlingen van de derde graad worden over de opleidingen heen een 18-tal lestijden per schooljaar gegroepeerd. De doelstellingen voor het niveau van de derde graad zijn voor een gedeelte uitgewerkt in lesinhouden. Om de zelfstandigheid, de zelfredzaamheid, maar ook het in groep leren samenwerken te verhogen, wordt een projectmatige benadering niet voldoende aangewend. De leerlingen worden te weinig uitgedaagd om het leerproces mee in handen te nemen. Een leerlijn van de tweede naar de derde graad is in ontwikkeling.

De leraren hebben aandacht voor een brede zorg voor hun leerlingen. Een communicatieve klasopstelling draagt ertoe bij de leerlingen bij de behandelde thema's en onderwerpen te betrekken. De zorg gaat vooral uit naar het welbevinden van de leerlingen en de socio-emotionele ondersteuning. Regelmatig wordt tijd uitgetrokken om de (werk)ervaringen en de moeilijkheden van en met de leerlingen te bespreken.

Om de groeiende instroom van leerlingen met taalachterstand doelgericht te begeleiden, wordt voor deze groep leerlingen een taaltraject georganiseerd. Een talenbeleidsplan wil toekomstgericht bijdragen aan een verdere ondersteuning van taalgericht onderwijs. Voor leerlingen met specifieke noden worden afzonderlijke, waardevolle trajecten uitgewerkt (interne benaming: NAVIS). Binnen de algemene vorming wordt dan bijzondere aandacht besteed aan het versterken van het zelfbeeld en het doorzettingsvermogen.

3.1.1.2 Hoeknaadlasser en plaatlasser

Voldoet

De voorgeschreven competenties van de modulaire opleidingen Hoeknaadlasser en Plaatlasser worden in voldoende mate gerealiseerd. De modulaire structuur wordt in voldoende mate gerespecteerd.

Onderwijsaanbod De opleiding is sinds dit schooljaar omgevormd naar een modulaire structuur. Voor de leerlingen die vorig jaar in de lineaire opleiding zaten, werden de verworven competenties correct gevalideerd in hun huidige opleidingstraject.

De voorgeschreven competenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De betrokken basistechnieken worden bijna volledig, evenwichtig en met voldoende diepgang aangeboden aan de hand van een aantal opgelegde werkopdrachten. De theoretische kennis wordt aangeboden met behulp van verzorgd cursusmateriaal en individueel werk, dat overwegend bestaat uit het oplossen van vragen na elk hoofdstuk en elke module, waardoor de integratie met de werkopdrachten ontbreekt.

Uitrusting De infrastructuur en de didactische uitrusting voldoen voor de opleiding. De nodige collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen zijn aanwezig. De afbakening van de loop- en werkzone is nog niet aangebracht.

Evaluatiepraktijk De permanente evaluatie gebeurt op basis van observaties en beoordeling van de uitgevoerde werkopdrachten. Ze is in voldoende mate afgestemd op de te verwerven competenties binnen de modules. De beoordelingscriteria worden vermeld bij elke werkopdracht. Elke module wordt afgesloten met een uitgebreide 'moduleopdracht', waarin een groot gedeelte van de praktische vaardigheden getoetst worden. Mogelijkheden tot zelfevaluatie door de leerlingen worden nog onvoldoende benut. De evaluatie van de theoretisch aangeboden leerinhouden verloopt d.m.v. een examen dat niet representatief is voor de te verwerven competenties van de modules. De leraar BGV staat in voor de vaktechnische begeleiding op de werkplek en samen met de werkgever voor de beoordeling van de verworven competenties. De afstemming en de beoordeling van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding zijn echter onvoldoende duidelijk uitgewerkt. Per evaluatieperiode (vijf maal per schooljaar) wordt de leerling beoordeeld op de te verwerven competenties per module/opleiding. Dit wordt geregistreerd in een duidelijk en transparant document. Voor elke leerling wordt aangeduid of de competentie al dan niet is ingeoeft of verworven. Deze registratie wordt aangewend als motivering voor het toekennen van een (deel)certificaat of een attest van verworven competenties.

Rapporteringspraktijk Het rapport is onvoldoende informatief en geeft weinig concrete informatie met betrekking tot de al dan niet verworven competenties van de betrokken leerling.

Leerbegeleiding De leerlingen worden door gemotiveerde leraren respectvol en individueel begeleid bij het uitvoeren van de werkopdrachten, die representatief zijn voor de te behalen competenties. Het cursusmateriaal voor de theoretische ondersteuning voldoet, maar wordt nog onvoldoende geïntegreerd in de werkopdrachten aangeboden. De theoretische leerinhouden moeten grotendeels (begeleid) zelfstandig door de leerlingen verworven worden door het oplossen van vragen na elk hoofdstuk en elke module. De link met de te verwerven competenties is echter onduidelijk, waardoor het rendement van

deze lessen in functie van het leertraject van de leerling gering is.

Deskundigheidsbevordering De vakinhoudelijke deskundigheid en de inzet van de leraren vormen een sterk punt voor de opleiding. Zij nemen in voldoende mate deel aan vooral vakgerichte nascholingsinitiatieven. De algemeen didactische bijscholing in verband met o.a. nieuwe werkvormen, competentiegericht werken en evalueren is beperkt. De vakgroepwerking (leraren BGV op centrumniveau) wordt zwak ingevuld. De werking wordt formeel aangestuurd door het centrumbeleid, maar er is nog onvoldoende inhoudelijke opvolging. Het overleg blijft vooral beperkt tot het maken van afspraken rond organisatorische en materiële aspecten. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van leerlijnen om de integratie van theorie en praktijk te bevorderen en het competentiegericht werken en evalueren maken zelden deel uit van dit overleg.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting Het tewerkstellingsrendement is de laatste jaren onderworpen aan grote schommelingen. Momenteel zijn 15 leerlingen van de 26 tewerkgesteld. Tien via een alternerende tewerkstelling en vijf (waarvan drie geïntegreerd) via een brugproject. Vier leerlingen volgen een voortraject en twee leerlingen een persoonlijk ontwikkelingstraject. Vier leerlingen realiseren gedeeltelijk het voltijds engagement via extra projecten (o.a. NAVIS), twee leerlingen zijn nog te oriënteren en voor één leerling is er nog geen invulling voor het voltijds engagement.

3.1.1.3 Keukenmedewerker

Voldoet niet

De competenties van de modulaire opleiding Keukenmedewerker worden niet in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is onvoldoende transparant. De uitrusting is verouderd en belemmert de ondersteuning van een professioneel opleidingsniveau.

Onderwijsaanbod De opleiding Keukenmedewerker bestaat uit twee modules (initiatie keuken en keukentechnieken). Het centrum heeft elke competentie ingeschaald in basis en uitbreiding op basis van een bevraging van de meewerkende bedrijven en hun ervaring. Het gevolg hiervan is dat de uitbreidingsdoelen, die even noodzakelijk zijn voor het verwerven van een (deel)certificaat, amper worden aangeboden. De algemene basiscompetenties die in beide modules voorkomen zijn nog niet vertaald in leerlijnen of stappenplannen. De expliciete realisatie en evaluatie van deze competenties kan niet aangetoond worden. De samenwerking met de algemene vorming (AV) is beperkt.

De keuze van de bereidingen is nog onvoldoende afgestemd op de specifieke module-inhouden. De leraren verdelen de opdrachten in functie van de module, maar een ondersteunende opdrachtomschrijving ontbreekt. De taakhoud van de individuele leerling, de progressie in het leerproces en de groei naar zelfstandig werken zijn onduidelijk. De leerlingen bereiden elke lesdag verschillende gerechten en krijgen voldoende kansen om de aangeleerde technieken toe te passen in gevarieerde menu's.

Elke leerling start de opleiding met een onthaalopdracht die vooral de attitudes in kaart brengt. De onthaalopdracht geeft momenteel nog geen module-specifieke inschaling.

Alle leerlingen werken zonder rekening te houden met de reeds verworven competenties (tewerkstelling of vooropleiding) de geplande lessen af. Dit strookt niet met het opzet van een modulaire opleidingsstructuur. In de individuele opleidingsplannen zijn de competenties van beide modules opgenomen. Dit toont aan dat de tussentijdse succesbeleving door middel van de uitreiking van een deelcertificaat nodeloos wordt uitgesteld. De implementatie van het decreet leren en werken werd beperkt begeleid en ondersteund. De toepassing van de principes van individueel maatwerk in functie van de modules is nog een uitdaging.

- Evaluatiepraktijk** De evaluatie is in volle ontwikkeling. Momenteel biedt het competentieplan een overzichtelijke registratie van de doorlopen competenties. Duidelijke beoordelingscriteria ontbreken echter. Daardoor biedt de registratie geen enkele informatie over het al dan niet bereiken van de competenties, de vorderingen in het leerproces en het bereikte beheersingsniveau. De vage verwachtingen per module leiden soms tot een talmende beoordeling die de succesbeleving van de jongere verhindert. Er zijn geen sporen van zelfevaluatie, nochtans is de 'eigen werkzaamheden evalueren' een te verwerven competentie in elke module.
- Uitrusting** De uitrusting is verouderd en kan een professioneel opleidingsniveau slechts beperkt ondersteunen (bijv. voedselveiligheid en klantgerichte aanpak). De verhuis naar een nieuwe keuken is gepland en begin volgend schooljaar gaan de werken van start.
- Leerbegeleiding** Het leerproces wordt hoofdzakelijk ondersteund door duidelijke recepten en bereidingswijzen. De leerinhouden kunnen meestal gelinkt worden aan de opleidingscompetenties. De uitwerking naar specifieke module-inhouden en leerlijnen is nog een aandachtspunt. De jongeren krijgen mogelijkheden om zelfstandig te leren. De tewerkstellingsplaatsen van de jongeren worden regelmatig bezocht door de leraren. Het opleidingsplan verzamelt de besproken resultaten. Door het ontbreken van transparante beoordelingscriteria voor de competenties blijven de resultaten van de bespreking vaak beperkt tot de omschrijving van de werkattitudes. Competentiegerichte werkpunten worden zelden geformuleerd.
- Deskundigheidsbevordering** De leraren zijn voldoende vakbekwaam om de opleiding inhoudelijk verder uit te werken. Naast de vakgroepwerking voor alle leraren BGV vergaderen de leraren rond vakgebonden items. Dit overleg beperkt zich nog vaak tot het maken van praktische afspraken om de gelijkgerichtheid te bevorderen. Aspecten zoals de concretisering van de competenties, de ontwikkeling van leerlijnen en beoordelingscriteria krijgen nog te weinig aandacht.
- Bereikte resultaten met inspanningsverplichting** Op het ogenblik van de doorlichting volgden 13 jongeren de opleiding Keukenmedewerker. Drie jongeren zijn alternerend tewerkgesteld en vier jongeren werken in brugprojecten die afgestemd zijn op de opleiding. Twee jongeren volgen een voortraject, één stapte in een persoonlijk ontwikkelingstraject en één in het NAVIS-project. Eén jongere is nog niet onmiddellijk beschikbaar en één leerling is nog te oriënteren.

3.1.1.4 Logistiek helper in de zorginstellingen (lineair)

Voldoet niet

De competenties worden onvoldoende aangeboden. De evaluatie is niet valide.

Onderwijsaanbod Sinds vorig schooljaar hanteert het centrum de modulaire ontwerpversie om de opleiding gestalte te geven. Deze modulaire opleiding is echter nog niet goedgekeurd. De goedgekeurde opleidingskaart (juni 2008) wordt niet aangewend om de opleiding uit te werken. Uit het cursusmateriaal blijkt dat slechts enkele opleidingsdoelstellingen werden behandeld. Daarnaast worden er leerinhouden aangeboden die niet aan de opleidingsdoelen kunnen gekoppeld worden. Er zijn weinig sporen van een praktische invulling van de vaardigheidsgerichte competenties.

Dit schooljaar kende de opleiding een moeilijke start door een beperkt aantal inschrijvingen. Het centrum laat de jongeren de beroepsgerichte vorming volgen in de opleiding Keukenmedewerker. De inhoudelijke invulling van de lessen is dan ook volledig gericht op de competenties van de opleiding Keukenmedewerker en niet op de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen.

Op het ogenblik van de doorlichting waren vijf leerlingen ingeschreven voor de opleiding.

Op basis van de demografische ontwikkelingen, de vraag vanuit de zorgsector en het bieden van een arbeidsmarktgerichte opleiding voor meisjes, bezit deze opleiding voldoende doorstromingsmogelijkheden. Een degelijke invulling op basis van de competenties dringt zich dan ook op.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is niet afgestemd op de competenties van de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen. Bovendien is een studiebekrachtiging niet mogelijk omdat de opleiding onvoldoende geïntegreerd wordt aangeboden (500 opleidingsuren waarvan ten minste 250 uren alternerende werkplekopleiding).

Uitrusting De basisuitrusting is aanwezig, maar wordt niet aangewend om de competenties aan te leren en in te oefenen.

Leerbegeleiding Het cursusmateriaal is niet afgestemd op de te bereiken competenties.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting Op het ogenblik van de doorlichting volgden vijf jongeren de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen. Twee jongeren zijn alternerend tewerkgesteld en de drie anderen zijn nog te oriënteren.

3.1.1.5 Magazijnmedewerker

Voldoet niet

De voorgeschreven competenties van de modulaire opleiding Magazijnmedewerker worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het centrum kan onvoldoende aantonen op welke wijze de competenties verworven en geëvalueerd zijn.

Onderwijsaanbod De werkboekjes van de leerlingen, het aanwezige cursusmateriaal en de werkopdrachten scheppen onvoldoende duidelijkheid over de aangeboden en verworven competenties. Voor een groot gedeelte van de leerinhouden beschikt men niet over de evaluatiegegevens, waardoor men niet kan

aantonen welke en/of met welke diepgang de competenties verworven zijn. Een gestructureerde planning van de werkopdrachten en het uitzetten van een consecutieve leerlijn in functie van het volledige opleidingsprofiel zijn werkpunten. Enkel voor het aanleren van de competenties met betrekking tot het gebruiken van hulpmiddelen voor het transport van goederen, zijn deze in enige mate aanwezig. Het aanleren van de competenties met betrekking tot de eigen werkzaamheden organiseren, krijgt te weinig aandacht. De theoretische leerinhouden moeten grotendeels (begeleid) zelfstandig door de leerlingen verworven worden, door het oplossen van vragen na elk hoofdstuk en elke module. De mogelijkheden tot integratie met de werkopdrachten wordt nog onvoldoende benut, waardoor het leer- en lesrendement daalt. Ondanks de inspanningen van het centrum en de leraren is het aantal afwezige leerlingen in sommige klasgroepen groot, waardoor het opleidingsrendement onder druk komt te staan. Vorig schooljaar behaalden verscheidene leerlingen een certificaat van heftruckbestuurder.

Uitrusting Het centrum heeft een grote werkruimte ingericht als echte magazijnsetting, voorzien van diverse hulpmiddelen voor het transport van goederen, en kan hierdoor een realistische leeromgeving aanbieden. Momenteel worden enkele bijkomende vaklokalen ingericht. De uitrusting en infrastructuur voldoen, maar de integratie van een elektronisch scansysteem ontbreekt nog. De ruimte voor het opladen van de batterijen van o.a. de heftrucks voldoet niet volledig aan de wettelijke bepalingen.

Evaluatiepraktijk Het centrum kan niet aantonen op welke wijze de competenties geëvalueerd worden. Enkel de mate van inoefenen van de competenties wordt in het standaardtraject van de leerling geïnventariseerd. Op basis van de beroepsbekwaamheid oordeelt de leraar of een competentie na verloop van tijd verworven is. Dit wordt geregistreerd in een duidelijk en transparant registratiedocument, dat wordt aangewend als motivering voor het toekennen van een (deel)certificaat of een attest van verworven competenties. De besluitvorming berust noch op criteria, noch op een normstelling betreffende het beheersingsniveau van de competenties, waardoor de transparantie en de betrouwbaarheid niet gegarandeerd zijn. De leraar BGV staat, samen met de werkgever, ook in voor de begeleiding op de werkplek. De mate waarin de verworven competenties op de werkvloer gevalideerd worden in het traject van de leerling is onvoldoende uitgewerkt. De uitreiking van (deel)certificaten berust daarom niet op valide evaluatiegegevens. Mogelijkheden tot zelfevaluatie door de leerling worden nog onvoldoende benut.

Rapporteringspraktijk Het rapport is onvoldoende informatief en geeft weinig concrete informatie met betrekking tot de al dan niet verworven competenties van de betrokken leerling.

Leerbegeleiding De leerlingen worden door gemotiveerde leraren respectvol en individueel begeleid bij het uitvoeren van de werkopdrachten. De werkopdrachten zijn echter onvoldoende uitgewerkt en de afstemming op de te verwerven opleidingscompetenties in functie van het individueel leertraject is niet altijd duidelijk. Voor de theoretische ondersteuning maakt men gebruik van door de leraren zelf ontwikkeld cursusmateriaal, dat de te verwerven competenties ondersteunt. De integratie met de werkopdrachten is echter onvoldoende aanwezig. De leerlijnen in verband met o.a. het organiseren van de eigen

werkzaamheden, het toepassen van de functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep en het aannemen van de noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep, zijn nog niet voldoende uitgewerkt. Door een onvoldoende gestructureerde planning van de werkopdrachten, in functie van de aanwezige leerlingengroep, gaat er een aanzienlijk deel van de 'leertijd' verloren. Omdat de leermiddelen (o.a. de heftrucks) niet onmiddellijk beschikbaar zijn, moeten leerlingen geregeld wachten tussen twee opeenvolgende werkopdrachten. Deze 'wachttijd' wordt onvoldoende nuttig aangewend voor het aanleren van andere competenties, zoals bijv. het organiseren van eigen werkzaamheden.

Deskundigheidsbevordering De vakinhoudelijke deskundigheid en de inzet van de leraren vormen een sterk punt voor de opleiding. Zij nemen in voldoende mate deel aan vooral vakgerichte nascholingsinitiatieven. De algemeen didactische bijscholing in verband met o.a. nieuwe werkvormen, competentiegericht werken en evalueren is beperkt. De vakgroepwerking (leraren BGV op centrumniveau) wordt zwak ingevuld. De werking wordt formeel aangestuurd door het centrumbeleid, maar er is nog onvoldoende inhoudelijke opvolging. Het overleg blijft vooral beperkt tot het maken van afspraken rond organisatorische en materiële aspecten. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van leerlijnen om de integratie van theorie en praktijk te bevorderen en het competentiegericht werken en evalueren maken zelden deel uit van dit overleg.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting Momenteel realiseert men voor 12 van de 21 leerlingen (57 %) een tewerkstelling. Zes leerlingen hebben een reguliere tewerkstelling, die voor vijf leerlingen aansluit bij hun opleiding. Dit geldt ook voor vier van de zes leerlingen die tewerkgesteld zijn via een brugproject. Twee leerlingen volgen een voortraject, twee leerlingen een persoonlijk ontwikkelingstraject, vier leerlingen zijn nog te oriënteren en voor één leerling is er nog geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.6 Sanitair installateur

Voldoet niet

De voorgeschreven competenties van de modulaire opleiding Sanitair installateur worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het centrum kan onvoldoende aantonen op welke wijze de competenties verworven en geëvalueerd zijn. Een gedeelte van de competenties kan in onvoldoende mate gerealiseerd worden omwille van ontbrekende infrastructuur, leermiddelen en het gebrek aan alternerende tewerkstelling.

Onderwijsaanbod De opleiding is sinds dit schooljaar omgevormd naar een modulaire structuur. Voor de leerlingen die vorig jaar in de lineaire structuur zaten, is het onduidelijk welke en op welke wijze de reeds verworven competenties ingeschaald werden in hun huidige traject. De werkboekjes van de leerlingen, het aanwezige cursusmateriaal en de werkopdrachten scheppen onvoldoende duidelijkheid over de aangeboden en verworven competenties. Het centrum beschikt over weinig of geen documenten die een overzicht geven van de concreet uitgevoerde werkopdrachten per leerling. Voor een groot gedeelte van de aan te leren competenties beschikt men niet over evaluatiegegevens, waardoor men niet kan aantonen welke en/of met welke diepgang de competenties verworven zijn. Er is een gebrek aan een gestructureerde planning van de werkopdrachten en het uitzetten van een consecutieve leerlijn in functie van het volledige opleidingsprofiel en de modules. De inhouden van de werkopdrachten en het cursusmateriaal zijn nog

onvoldoende afgestemd op de nieuwe module-inhouden Een aanzienlijk gedeelte van de voorgeschreven competenties en leerinhouden kan momenteel niet in voldoende mate gerealiseerd worden, omwille van de ontbrekende infrastructuur en leermiddelen en het gebrek aan alternerende tewerkstelling. Het betreft o.a. het plaatsen en aansluiten van luchttoevoeren en luchtafvoerleidingen voor individuele gasverwarmingstoestellen, het in bedrijf stellen van, storings opsporen en verhelpen van individuele gasverwarmingstoestellen en het volgens plan plaatsen en aansluiten van individuele gasverwarmingstoestellen.

Uitrusting De school heeft dit schooljaar al inspanningen geleverd voor de uitbreiding van de infrastructuur, maar in functie van het groot aantal leerlingen in de opleiding voldoen de aanwezige infrastructuur, de uitrusting en de leermiddelen momenteel niet. Er is een bijkomende investering nodig in basisgereedschap en materiaal. Men beschikt eveneens over onvoldoende moderne didactische leermiddelen zoals kranen, sanitaire toestellen, gasverwarmingstoestellen en meetinstrumenten.

Evaluatiepraktijk Het centrum kan niet aantonen op welke wijze de competenties geëvalueerd worden. Enkel de mate van inoefenen van de competenties wordt in het standaardtraject van de leerling geïnventariseerd. Op basis van de beroepsbekwaamheid oordeelt de leraar of een competentie na verloop van tijd verworven is. Dit wordt geregistreerd in een duidelijk en transparant registratiedocument, dat wordt aangewend als motivering voor het toekennen van een (deel)certificaat of een attest van verworven competenties. De besluitvorming berust noch op criteria, noch op een normstelling betreffende het beheersingsniveau van de competenties, waardoor de transparantie en de betrouwbaarheid niet gegarandeerd zijn. De leraar BGV staat, samen met de werkgever, ook in voor de begeleiding op de werkplek. De mate waarin de verworven competenties op de werkvloer gevalideerd worden in het traject van de leerling is onvoldoende uitgewerkt. De uitreiking van (deel)certificaten berust daarom niet op valide evaluatiegegevens. Mogelijkheden tot zelfevaluatie door de leerling worden nog onvoldoende benut.

Rapporteringspraktijk Het rapport is onvoldoende informatief en geeft weinig concrete informatie met betrekking tot de al dan niet verworven competenties van de betrokken leerling.

Leerbegeleiding De leerlingen worden respectvol en individueel begeleid tijdens het uitvoeren van hun werkopdrachten. Ondanks de inspanningen van het centrum is gemiddeld amper de helft van het aantal leerlingen aanwezig. De leraren vertonen veel inzet en betrokkenheid. De resultaten van de werkopdrachten en de certificering geven echter een zwak studiepeil en een laag rendement van de opleiding aan. De leerlingen werken hoofdzakelijk aan elementaire basisoefeningen en –technieken. De werkopdrachten zijn onvoldoende uitgewerkt en de afstemming op de te verwerven opleidingscompetenties in functie van het individueel leertraject is niet altijd duidelijk. Voor de theoretische ondersteuning maakt men gebruik van door de leraren zelf ontwikkeld cursusmateriaal, dat de te verwerven competenties ondersteunt. De integratie met de werkopdrachten is echter onvoldoende aanwezig en de afstemming van de leerinhouden in functie van de nieuwe modulaire structuur en de specifieke modules is nog onvoldoende uitgewerkt. De

leerlijnen in verband met o.a. het organiseren van de eigen werkzaamheden, de functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep toepassen en de noodzakelijke houdingen voor de uitoefening van het beroep aannemen, zijn nog niet voldoende uitgewerkt.

Deskundigheidsbevordering Leraarafhankelijk vormen de vakinhoudelijke deskundigheid, de bereidheid tot nascholing en inzet van de leraren een sterk punt voor de opleiding. De algemeen didactische bijscholing in verband met o.a. nieuwe werkvormen en competentiegericht werken en evalueren is beperkt. De vakgroepwerking (leraren BGV op centrumniveau) wordt zwak ingevuld. De werking wordt formeel aangestuurd door het centrumbeleid, maar er is nog onvoldoende inhoudelijke opvolging. Het overleg blijft vooral beperkt tot het maken van afspraken rond organisatorische en materiële aspecten. Pedagogisch-didactische aspecten, zoals het uitzetten van leerlijnen om de integratie van theorie en praktijk te bevorderen en competentiegericht werken en evalueren maken zelden deel uit van dit overleg.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting Het rendement van de opleiding op het gebied van de alternerende tewerkstelling is zwak. De leraren geven aan dat het in de regio moeilijk is om een alternerende tewerkstelling te vinden die kadert binnen de opleiding en het individuele leertraject van de leerlingen. Slechts acht van de 35 leerlingen hebben een alternerende tewerkstelling, waarvan twee via een brugproject. Daarnaast hebben nog zeven leerlingen een niet bij de opleiding aansluitende tewerkstelling, waarvan vijf via een brugproject. Acht leerlingen volgen een voortraject, één leerling volgt een persoonlijk ontwikkelingstraject, twee leerlingen realiseren het voltijds engagement via alternatieve projecten, vijf leerlingen zijn nog te oriënteren en voor vier leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement.

3.1.1.7 Winkelbediende

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het beheersingsniveau is onvoldoende afgestemd op de competenties. Daarnaast is de evaluatie niet valide en transparant.

Onderwijsaanbod De opleiding Winkelbediende bestaat uit vijf modules (aanvulwerk, kassawerk, klantencontact, presentatiewerk en verkoop) die afhankelijk van de clustering leiden tot de opleidingscertificaten Aanvuller, Kassier en Verkoper. De vaststellingen zijn voor alle modules gelijklopend. Het centrum heeft elke competentie ingeschaald in basis en uitbreiding op basis van een bevraging van de meewerkende bedrijven en hun ervaring. Het gevolg hiervan is dat de uitbreidingsdoelen, die even noodzakelijk zijn voor het verwerven van een (deel)certificaat, amper worden aangeboden. De algemene basiscompetenties die in alle modules voorkomen worden nog niet vertaald in leerlijnen of stappenplannen. De realisatie en de evaluatie van deze competenties kan onvoldoende aangetoond worden. De samenwerking met AV is beperkt.

De realisatie van de overige competenties worden eng geïnterpreteerd. De jongeren zoeken antwoorden op vragen, probleemstellingen en cases door het raadplegen van internet of andere bronnen. Na het individueel doorlopen van deze modulecursus worden de competenties als verworven beschouwd. De vaardigheidsgerichte formulering van de competenties wordt onvoldoende aangewend om de leerinhouden praktisch in te vullen. Zo worden

competenties als 'een presentatieruimte schikken en aanvullen' en een 'tekstkaartje bij artikelen plaatsen' verworven via computeropdrachten. De realistische toepassing van de verworven kennis en de evaluatie ervan ontbreekt.

Elke leerling start de opleiding met een onthaalopdracht die vooral de attitudes in kaart brengt. De onthaalopdracht geeft momenteel nog geen module-specifieke inschaling van de reeds verworven competenties.

Alle leerlingen werken ondanks eerder verworven competenties (tewerkstelling of vooropleiding) de geplande leerinhouden af. Dit strookt niet met het opzet van een modulaire opleidingsstructuur. De opleidingsplannen bieden mogelijkheden om de afspraken tussen centrum en bedrijf over de aan te leren competenties uit te klaren, maar worden nog niet aangewend in functie van de geïntegreerde opleidingen.

In de individuele opleidingsplannen zijn de competenties van alle modules opgenomen. Dit toont aan dat de tussentijdse succesbeleving door middel van de uitreiking van een deelcertificaat nodeloos wordt uitgesteld.

De implementatie van het decreet leren en werken werd beperkt begeleid en ondersteund. De toepassing van de principes van individueel maatwerk in functie van de modules is nog een uitdaging. Momenteel is het tempo waarmee de cursus wordt doorlopen de enige vorm van differentiatie.

Evaluatiepraktijk De evaluatie is in volle ontwikkeling. Momenteel biedt het competentieplan een overzichtelijke registratie van de aangeboden competenties. Duidelijke beoordelingscriteria ontbreken. Daardoor biedt de registratie geen enkele informatie over het al dan niet bereiken van de competenties, de vorderingen in het leerproces en het bereikte beheersingsniveau. De vaardigheidsgerichte formulering van de competenties wordt nog niet als uitgangspunt voor de evaluatie aangewend, waardoor het te verwachten beheersingsniveau zelden wordt bereikt.

De vage verwachtingen per module leiden soms tot een talmende beoordeling die de succesbeleving van de jongere verhindert.

Er zijn geen sporen van zelfevaluatie, nochtans is de 'eigen werkzaamheden evalueren' een te verwerven competentie in elke module.

Uitrusting Het centrum is goed uitgerust en beschikt over alle noodzakelijke infrastructuur, apparaten, gereedschappen en oefenmateriaal om de competenties degelijk aan te leren en in te oefenen in een realistische werkomgeving. Er wordt echter onvoldoende gebruik gemaakt van de beschikbare middelen om de competenties kwaliteitsvol te realiseren.

Leerbegeleiding Het leerproces wordt hoofdzakelijk ondersteund door een cursus die de jongeren (begeleid zelfstandig) doorlopen. De leerinhouden kunnen meestal gelinkt worden aan de opleidingscompetenties. Een correcte uitwerking naar specifieke module-inhouden en leerlijnen is een aandachtspunt.

De tewerkstellingsplaatsen van de jongeren worden regelmatig bezocht door de leraren. Het opleidingsplan verzamelt de besproken resultaten. Door het ontbreken van transparante beoordelingscriteria voor de competenties blijven de resultaten van de bespreking vaak beperkt tot de omschrijving van de werkatitudes. Competentiegerichte werkpunten worden zelden geformuleerd.

Onderwijsorganisatie Door de groei van het aantal ingeschreven jongeren en de wisselende opdrachtenverdeling is de continuïteit in de opleiding zoek geraakt. Op die manier ontbreekt het aan de nodige expertise om de modulaire opleidingsstructuur gestalte te geven.

Deskundigheidsbevordering De meeste leraren beschikken over voldoende vakbekwaamheid en dynamiek om de opleiding inhoudelijk sterker uit te werken. De vakgroepwerking voor alle leraren BGV biedt echter onvoldoende ondersteuning om vakdidactische aspecten zoals de concretisering van de competenties, de ontwikkeling van leerlijnen en beoordelingscriteria gericht vorm te geven.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting Op het ogenblik van de doorlichting volgden 25 jongeren de opleiding Winkelbediende. Zeven jongeren zijn alternerend tewerkgesteld en vier jongeren werken in brugprojecten die afgestemd zijn op de opleiding. Vier jongeren volgen een voortraject, twee jongeren stapten in een persoonlijk ontwikkelingstraject, twee jongeren hebben een ander voltijds engagement en één volgt het NAVIS-project. Twee jongeren zijn niet onmiddellijk beschikbaar en drie jongeren zijn nog te oriënteren.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt het centrum de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	neen
Heeft het centrum een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.2 Begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

4.2.1 Loopbaanbegeleiding

Motivering

De loopbaanbegeleiding van de jongeren berust op een duidelijke structuur en interne taakverdeling. Diverse personeelsleden zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van de jongeren en voor de invulling van hun voltijds engagement. Ondanks een sterke toename van het aantal leerlingen en de economische recessie, slaagt het centrum er nog behoorlijk in een gerichte en kwaliteitsvolle invulling van de component werken te leveren. Ongeveer 50 % van het aantal leerlingen is tewerkgesteld in het regulier economisch circuit of in een brugproject. Het centrum besteedt veel aandacht aan het onderhouden van contacten met (potentiële) tewerkstellingsplaatsen. Het aantal leerlingen in een voortraject of in een persoonlijk ontwikkelingstraject schommelt rond de 20 %. Toch blijft een aanmerkelijk aantal leerlingen langs de zijlijn staan (ongeveer 25 %) waarvoor omwille van diverse redenen geen zinvolle invulling van het voltijds engagement mogelijk blijkt of waarvoor op dit ogenblik geen invulling voorhanden is. Het centrum draagt er zorg voor om deze doelgroep te begeleiden en te stimuleren. Naast de erkende mogelijkheden neemt de school initiatieven voor een creatieve en/of aanvullende invulling van het voltijds engagement.

Het centrum pakt de trajectbegeleiding en de invulling van het voltijds engagement plan- en doelmatig aan. Tijdens twee onthaalweken worden de jongeren gescreend op motivatie en arbeidsrijpheid. Tijdens de onthaalweken voeren de leerlingen een aantal opdrachten uit die vooral gericht zijn op het in kaart brengen van de sleutelvaardigheden (attitudes). Daarnaast maken de zij kennis met twee opleidingen naar keuze; hier wordt zowel naar de verworven competenties van de betrokken opleidingen als naar de attitudes gepeild, maar een inschaling op basis van de opleidingscompetenties ontbreekt nog. Op basis van de ingewonnen gegevens en de informatie uit het inschrijvingsgesprek bepaalt de klassenraad het te volgen traject en wordt samen met de leerling en zijn ouders een trajectovereenkomst opgesteld en besproken. Deze trajectovereenkomst bevat naast een aantal praktisch afspraken tevens de leer- en werkpunten voor de volgende periode. Voor een inschaling voor de algemene vorming baseert de klassenraad zich op reeds behaalde getuigschriften. Een verdere screening van de beginsituatie wordt niet uitgevoerd.

Tijdens het schooljaar wordt de ontwikkeling van de leerlingen opgevolgd, vooral met betrekking tot de sleutelvaardigheden. Deze worden gerangschikt onder de rubrieken: verdere uitleg, inoefenen en verworven. Voor deze rubrieken werden criteria uitgeschreven. De registratie en de opvolging van de attitudes, de verzamelde informatie uit de klassenraden en de informatie van het leerlingenvolgsysteem bevatten voldoende bijkomende gegevens om een beeld van de leerlingen te kunnen vormen op het vlak van hun houding, inzet en medewerking. Ook in de brugprojecten wordt vooral het belang van een goede werkhouding benadrukt. Regelmatig worden evaluatiegesprekken gehouden in functie van de trajectontwikkeling. Binnen de voortrajecten worden de leerlingen via zelfevaluatie sterk betrokken bij hun beoordeling. Hiermee leren zij een realistisch zelfbeeld op te bouwen.

De competenties die verbonden zijn aan de opleiding worden niet voldoende in kaart gebracht tijdens het werkplekleren. Het centrum tracht de samenhang tussen de component leren en de component werkplekleren nochtans te stimuleren. De tewerkstelling in het reguliere economische circuit wordt opgevolgd door de leraar beroepsgerichte vorming. Er is echter nog onvoldoende wederzijdse afstemming tussen de doelstellingen en de activiteiten van het leren en deze van het werkplekleren. De registratie beperkt zich vaak tot de attitudinale bevindingen en het afvinken van de opleidingsdoelen en competenties die ingeoeffend en bereikt werden. Hoe de verworven competenties op de werkvloer tot stand komen en erkend worden, is meestal onvoldoende duidelijk. Het centrum beschikt nog niet over een centraal systeem dat alle relevante gegevens van alle partners complementair en kwaliteitsvol samenbrengt. Ook de afstemming tussen de component leren en de component werken loopt voor de voortrajecten en de persoonlijke ontwikkelingstrajecten niet voldoende gestroomlijnd.

De controle op de aanwezigheid in het centrum en op de werkvloer verloopt correct en wordt verwerkt in een registratiesysteem dat verdere opvolging mogelijk maakt. Het centrum volgt de afwezigheden nauwgezet op en levert ernstige inspanningen om de afwezigheidsgraad terug te dringen. Het aantal problematische afwezigheden ligt evenwel vrij hoog. De genomen maatregelen blijken nog onvoldoende doeltreffend.

Voor talrijke jongeren is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Enerzijds dient een grote groep leerlingen nog georiënteerd of geheroriënteerd te worden, anderzijds is er voor heel veel jongeren met een trajectadvies geen geschikt traject voorhanden. Vanuit een bekommernis om deze leerlingen nieuwe kansen te bieden, zet het centrum met eigen middelen en lestijden voor een aantal van hen een alternatief traject op, namelijk het NAVIS-project. De bedoeling is dat de jongeren aan de hand van opdrachten een meer realistisch zelfbeeld ontwikkelen. Ook aan respect en doorzettingsvermogen wordt aandacht besteed. Met deze tijdelijke invulling van de component leren wordt enerzijds aan de invulling van het voltijds engagement voldaan en wordt anderzijds een waardevol initiatief genomen om afgedwaalde jongeren opnieuw op te vissen.

4.3 Evaluatie

Het centrum staat voor de kwaliteitsbewaking van deze indicator aan het begin van een ontwikkelingsproces.

4.3.1 Evaluatiepraktijk

Motivering

Het centrum heeft de krachtlijnen voor de evaluatiepraktijk bepaald in het centrumreglement en een visietekst. De evaluatiepraktijk is echter in volle ontwikkeling. Sinds dit schooljaar ontwikkelde het centrum 'competentielijsten' via een eigen digitaal systeem, om de vorderingen binnen de individuele leertrajecten (centrum en bedrijf) maandelijks te registreren: uitgelegd (u), ingeoeffend (i) en verworven (v). In een poging om een cesuur voor het bereiken van de leerplandoelstellingen en opleidingscompetenties te bepalen, hanteert het centrum de norm: dat alle leerplandoelstellingen/competenties zijn aangeboden en minimaal 70 % van alle leerplandoelstellingen/competenties moet verworven zijn.

Het centrum heeft basis- en uitbreidingsdoelen bepaald voor de leerplandoelstellingen voor algemene vakken en de competenties voor de beroepsgerichte vorming in samenwerking met de meewerkende bedrijven. Uit het onderzoek blijkt dat de zogenaamde uitbreidingsdoelen amper of niet worden aangeboden. Nochtans zijn alle opleidingscompetenties de te verwerven minimumdoelen die door de overheid werden bepaald. Ook de algemene competenties die in de verschillende modules van de opleidingen voorkomen, worden nog niet vertaald per module en eens 'verworven' blijven ze verworven doorheen de hele opleiding. Daardoor komt de betrouwbaarheid van de evaluatie op de helling te staan. Het centrum besteedt veel aandacht aan attitudevorming. De inschaling na de onthaalperiode gebeurt hoofdzakelijk op basis van goed omschreven arbeidsattitudes. Daarna worden ze voor AV en BGV

opgevolgd en maandelijks geregistreerd.

De studiebekrachtiging wordt nog onvoldoende onderbouwd. De motivering is vaag en biedt onvoldoende informatie over de bereikte doelen of tekorten in de realisatie van de leerplandoelstellingen en/of competenties.

Het centrameigen registratiesysteem genereert de informatie van de competentielijsten tot een leerlingenrapport en vermeldt de behaalde deelcertificaten, certificaten en getuigschriften. Tijdens het onderzoek werd vastgesteld dat de vermelde studiebekrachtiging niet steeds correct wordt gecommuniceerd. Door een sterke versnippering van de gegevens in registratiesystemen en bij trajectbegeleiders, tewerkstellingsbegeleider en leraren gebeurt de administratieve verwerking soms onzorgvuldig wat resulteert in foutieve data van uitgereikte deel-/certificaten, startdata van modules en de certificering.

Ondanks de duidelijke richtlijnen in de centrumvisie evolueert het evalueren in de meeste beroepsopleidingen en algemene vorming van examens naar een permanente evaluatie moeizaam. Door het ontbreken van transparante beoordelingscriteria wordt het leerproces van de jongeren nog niet in kaart gebracht en is de aandacht voor de begeleidende functie van de evaluatie onbestaande. Daarnaast is de evaluatie onvoldoende valide omdat het beheersings- en vaardigheidsniveau zelden is afgestemd op de opleidingscompetenties.

Het centrum heeft de implementatie van de modulaire opleidingen en de gevolgen voor de evaluatie onderschat. Daarnaast blijkt de begeleiding door externen ontoereikend om de evaluatiepraktijk doeltreffend uit te werken.

Het beleid en het lerarenteam zijn zich hiervan bewust en staan open voor verdere ontwikkeling.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

De directie van het Technisch Instituut Sint-Lodewijk vertrouwt de dagelijkse leiding van het Centrum Leren en Werken (CLW) toe aan de coördinator. Het centrum beschikt over voldoende autonomie om de algemene werking en de evolutie naar een financiële onafhankelijkheid vorm te geven.

De coördinator voert een participatief leiderschap, onder meer via persoonlijke contacten en de aanwezigheid op alle interne overlegmomenten.

De laatste jaren heeft het centrum te kampen met groeipijnen. Door het stijgend aantal jongeren heeft het centrum prioritair ingezet op de tewerkstelling en de invulling van het voltijds engagement van de jongeren. Dit resulteerde in een veeleer beperkte aandacht voor de pedagogisch-didactische en administratieve ondersteuning van de centrumwerking.

Het beleid reikt een kader aan waarin het creëren van maximale ontplooiingskansen voor de jongeren als toetssteen voor de werking fungeert.

De coördinator initieert de ontwikkeling van visieteksten meestal via een sneuveltekst. Om het draagvlak te verruimen krijgt het personeelsteam via de interne overlegorganen kansen tot reflectie en verfijning. De communicatie gebeurt via de team- en personeelsvergaderingen.

Het beleid beseft dat nog niet alle teamleden achter de ontwikkelde visieteksten staan en dat blijkt ook uit het onderzoek.

De centrumvisie bevat de krachtlijnen van de werking. Daarbij krijgen een aantal aspecten bijzondere aandacht zoals: de omgevingsfactoren, de invulling van het voltijds engagement, de oriëntering en trajectbepaling, de groei naar tewerkstelling, het netwerk, het welbevinden van de jongeren en de leerbegeleiding. De coördinator volgt de regionale economische ontwikkelingen op de voet om het netwerk aan te spreken en te verbreden in functie van de invulling van het voltijds engagement of de tewerkstellingsopportuniteiten.

Andere items van de centrumvisie blijken in de praktijk nog te hoog gegrepen. De kwaliteit van de opleidingen, de individuele trajecten en opleidingen en de maximaal haalbare certificering vormen nog werkpunten.

De implementatie van de modulaire opleidingsstructuur verloopt moeizaam. De geboden interne en externe ondersteuning zijn ontoereikend om doelgericht te werken. De uitwerking van de opleidingen vertrouwt het beleid toe aan de vakleraren en de twee vakgroepen voor AV en BGV. De verslaggeving is echter bijzonder summier en oppervlakkig. Ze verstrekt onvoldoende informatie over bijvoorbeeld de gemaakte afspraken, de nood aan bijkomende ondersteuning of de gedetecteerde knelpunten op vak- en opleidingsniveau.

Naast de wettelijk bepaalde participatieve overlegorganen bieden het uitvoerend team, de wekelijkse teamvergaderingen, de personeelsvergaderingen, de algemene vergaderingen en de vakvergaderingen voldoende inspraakmogelijkheden om de besluitvorming te versterken.

Het centrum heeft nog geen visie op kwaliteitszorg ontwikkeld. Ze verzamelt en analyseert gegevens die vooral informatie bieden over de leerlingenkenmerken en de uitstroom naar de arbeidsmarkt. Daaruit vloeiden enkele gerichte acties, zoals de ontwikkeling van een schooleigen invulling voor het voltijds engagement (NAVIS-project) en de bijsturing van het opleidingsaanbod.

De onderwijskwaliteit op vak- en opleidingsniveau wordt door het centrum nog niet onderzocht. De leerplan-/en competentiegerichtheid wordt beperkt aangestuurd en opgevolgd.

De decretale opdracht om de eigen onderwijskwaliteit systematisch te onderzoeken en te bewaken, wordt nog onvoldoende opgenomen. Het personeelsteam toont echter voldoende engagement om met de resultaten van de doorlichting doelgericht aan de slag te gaan.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De onthaalperiode en de trajectbepaling van de jongeren.
- Het interne vangnet voor de invulling van het voltijds engagement voor specifieke doelgroepen.
- De zorg voor de leerlingen.
- De loopbaanbegeleiding.
- Het engagement en de betrokkenheid van het personeelsteam.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de regionale ontwikkelingen en de contacten met het werkveld.
- De proactieve houding ten aanzien van tewerkstellingsmogelijkheden.
- De aandacht voor het welbevinden van het personeel.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de competenties in de opleidingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De pedagogische aansturing en de opvolging van de onderwijsprocessen.
- De vakgroepwerking.
- De administratieve verwerking en opvolging van de individuele leertrajecten.
- De doeltreffendheid van het spijbelactieplan.

Wat betreft het algemeen beleid

- De beleidsmatige aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen.
- Het systematisch onderzoek en de bewaking van de onderwijskwaliteit.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor project algemene vakken en moderne talen in de tweede graad (opvolging inspectie).
- De realisatie van de leerplandoelstellingen voor project algemene vakken en moderne talen in de derde graad (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Keukenmedewerker (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Magazijnmedewerker (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Sanitair installateur (opvolging inspectie).
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Winkelbediende (opvolging inspectie).

Wat betreft de regelgeving

- Het respecteren van de minimumduur van de middagpauze conform de omzendbrief SO 74 (opvolging inspectie).
- De motivering van de studiebekrachtiging in de notulen van de klassenraden conform de omzendbrief SO/2008/08 (opvolging inspectie).

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

BEPERKT GUNSTIG

omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Administratief medewerker	X	
algemene vorming (PAV)	X	
Bestuurder heftruck	X	
Bestuurder reachtruck	X	
Call center medewerker	X	
Hoeknaadlasser	X	
Hulpkok	X	
Industrieel schilder	X	
Keukenmedewerker	X	X
Logistiek helper in de zorginstellingen	X	X
Magazijnmedewerker	X	X
Onthaalgroep	X	
Plaatlasser	X	
Sanitair installateur	X	X
Schilder	X	
Werfbediener	X	
Winkelbediende	X	X

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 07-06-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Vera Timmers de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	